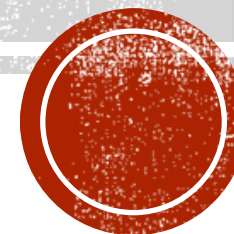

อนาคตแพทย์ทีวี 4.0 กับสิทธิผู้บริโภค

สุพรรณา สมบัติรักษาสุข

ผู้จัดการสถานีวิทยุแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเด็นการกำกับดูแลโทรทัศน์ แบบบอกรับสมาชิกของ กสท.

- มีคำสั่งทางปกครองต่อผู้รับใบอนุญาตที่มีการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคตั้งแต่คำสั่งเตือนทางปกครอง การลงโทษปรับทางปกครอง และกระบวนการดำเนินใบอนุญาต ทั้งการพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาต ส่งผลให้กระบวนการกำกับดูแลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายที่สามารถกำกับได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่
- มีบรรทัดฐานในการกำกับดูแลการประกอบกิจการตรงข่ายโดยการบังคับใช้กฎหมาย การใช้มาตรการทางปกครอง และการสร้างมาตรฐานให้เกิดมาตรการชดเชยเยียวยาผู้ใช้บริการที่เป็นธรรมและครอบคลุม การคุ้มครองผู้บริโภคมิให้ถูกเอาเปรียบ
 - ผู้บริโภคมีอำนาจต่อรองเพื่อให้เกิดการชดเชยที่เป็นธรรม
 - ผู้บริโภคต้องได้สิทธิอัตโนมัติทุกคนมิใช่ต้องร้องเรียนจึงจะได้รับสิทธิ

การกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพที่เกิดจากกฎหมาย

- การบังคับใช้กฎหมาย
- บทบัญญัติที่มีการกำหนดโทษไว้
- สภาพบังคับ
- กระบวนการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายหรือสภาพบังคับ

การกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพจากกลไกตลาด

- **ตลาดแข่งขันสมบูรณ์** มีผู้ซื้อและผู้ขายจำนวนมากแต่สินค้าจะมีน้อย โดยที่สินค้าจะมีลักษณะเดียวกัน ผู้ซื้อและผู้ขายจะต้องรู้ถึงสถานะของตลาด โดยที่จะมีการขนส่งโดยสมบูรณ์ หน่วยธุรกิจสามารถเข้าออกจากธุรกิจโดยเสรี
- **ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด** มีผู้ซื้อและผู้ขายจำนวนมากทั้งผู้ซื้อและผู้ขายมีอิสระในการเลือกซื้อ แต่ชนิดสินค้าที่ผลิตจะต่างมาตรฐานและลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ผู้ขายสามารถกำหนดราคาได้ตามต้องการทั้ง ๆ ที่ต้องแข่งขันกับคู่ค้ารายอื่น

องค์กรอิสระทางปกครองทำหน้าที่กำกับกิจการทางเศรษฐกิจเฉพาะสาขา

1. ปัจจัยจากภายในรัฐ : ความชอบธรรมทางเศรษฐกิจ

- ความสำคัญของภาคเศรษฐกิจบางภาค ต่อ GDP ต่อการคุ้มครองผู้บริโภค ต่อการจ้างงาน ต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ ฯลฯ : โดยรัฐ) หรือ**การมีอำนาจเหนือตลาดของผู้ประกอบการดั้งเดิม ไปสู่ตลาดเกิดใหม่ที่แข่งขัน**

ความชอบธรรมของการจัดตั้งองค์กรและอำนาจกำกับกิจการทางเศรษฐกิจที่เป็นอิสระ

ความจำเป็นต้องมีการกำกับกิจการที่ “เป็นกลาง” และ “มีประสิทธิภาพ” ในตลาดภาคเศรษฐกิจนั้นๆ

องค์การอิสระทางปกครองทำหน้าที่กำกับกิจการทาง
เศรษฐกิจเฉพาะสาขา

2. ปัจจัยภายนอก : โลกาภิวัตน์หรือภูมิภาคนิยมของระบบเศรษฐกิจ

- แนวโน้มการยกระดับเศรษฐกิจจากตลาดภายในรัฐเป็นตลาดร่วม
- ความจำเป็นต้องสร้างความน่าเชื่อถือไว้วางใจในทางระหว่างประเทศ
- การสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เป็น“ภววิสัย” : กฎกติกา
กลางของตลาด (กติกาการแข่งขัน การควบคุมกำกับ มาตรฐานสินค้า-
บริการราคา ฯลฯ)

แนวคิดในการควบคุมกำกับกิจการ (IDEA OF REGULATION)

- ขจัดปัญหาความไม่ไว้วางใจในความเป็นกลาง ปราศจากอคติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ในทางเศรษฐกิจ : การถอยออกจากการควบคุมกำกับทางเศรษฐกิจด้วยตนเอง (การจำกัดอำนาจตนเองรูปแบบใหม่ของรัฐ)

• ในสายตาของฝ่ายนิติบัญญัติ องค์กรกำกับกิจการทางเศรษฐกิจรายสาขา จะช่วยสร้าง

“กระบวนการที่รัฐจะยังคงเข้าแทรกแซงทางเศรษฐกิจได้โดยชอบธรรมและเป็นที่ยอมรับยิ่งขึ้น”
(François GAZIER et Yves CANNAC)

- องค์กรกำกับกิจการทางเศรษฐกิจรายสาขาช่วยป้องกันการแทรกแซงอย่างไร้ขอบเขตของรัฐ และขณะเดียวกันก็ช่วยปกป้องตลาดจากลัทธิเสรีนิยมที่ไร้สำนึก (Nicole DECOOPMAN)
- องค์กรกำกับกิจการทางเศรษฐกิจรายสาขาตอบสนองต่อโจทย์ความต้องการ ๒ ประการคือ
 - จริยธรรม
 - ประสิทธิภาพ
- ป้องกันสิ่งไม่พึงประสงค์ ๒ ประการคือ
 - ลัทธิ (รัฐ) ศุภพว่รู้ดี
 - ลัทธิ Corporatism (เครื่องมือของนักการเมืองในการควบคุมทางเศรษฐกิจ)(André DELION)
Corporatism : the control of a state or organization by large interest groups.

ความเข้าใจเกี่ยวกับ “การกำกับกิจการ” (REGULATION)

- การกำกับกิจการเป็นการแทรกแซงรูปแบบใหม่ เพื่อให้หลักประกัน...
- ความโปร่งใสในการประกอบกิจการ
- **ความมั่นใจของทุกฝ่ายในตลาดว่าการแข่งขันเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ**
- การวางมาตรการและเงื่อนไขต่างๆ สำหรับตลาดกึ่งผูกขาด-กึ่งแข่งขัน เพื่อสนับสนุนให้เกิดการแข่งขัน และคุ้มครองประโยชน์มหาชน
- ความถูกต้อง การหมุนเวียนของข้อมูลข่าวสารในภาคเศรษฐกิจนั้น
- แต่มิใช่การเข้าไปตัดสินใจแทนผู้ประกอบการและผู้บริโภค
- ต้องมีอำนาจและเอกสิทธิ์บางประการ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุภารกิจ
- **ต้องควบคุมกำกับพฤติกรรมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในตลาด**
- **ต้องแก้ไขความผิดพลาดบกพร่อง อันเกิดจากมาตรการของหน่วยราชการดั้งเดิมที่เคยมีอำนาจควบคุมกิจการนั้นๆ มาก่อน**

ตัวอย่างองค์กรอิสระทางปกครอง ที่กำกับกิจการทางเศรษฐกิจ

- คณะกรรมการกำกับกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ **(กสทช.)** ตาม พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2553
- คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการพลังงาน **(กกพ.)** ตาม พ.ร.บ.การประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550
- คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ **(กลต.)** ตาม พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535
- คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย **(คปภ.)** ตาม พ.ร.บ. คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. 2550

สรุปการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ

- ขาดมาตรการป้องกันการทำสัญญาแบบผูกขาดของตลาดเพย์ทีวีทำให้เกิดการแข่งขันตั้งแต่ต้น
- **ขาดการกำกับดูแลเชิงรุก** (การดูแลสภาพแวดล้อมทางการตลาด)
- ความล้มเหลวของตลาดเพย์ทีวี (กรณี**CTH**) ผลจากการส่งเสริมดิจิทัลทีวี
- การขาดหลักประกันที่มีผลให้ผู้ให้บริการต้องปฏิบัติตามกฎหมาย (ไม่เกรงกลัวการบังคับคดี)
- การออกคำสั่งต่าง ๆ ต้องเล็งเห็นถึงผลของสภาพบังคับที่มีประสิทธิภาพด้วย
- การบังคับใช้มาตรการทางปกครอง (การบังคับคดี)

ประเด็นการตั้งคำถาม

- เรียกดูสัญญาสิทธิ-tonเสนอผังรายการเสมอ
- ประโยชน์ของเอกชน **VS** ประโยชน์สาธารณะ
- การเยียวยาไม่ควรเป็นแค่เลิกสัญญา หรือคืนเงิน
- การอนุมัติของ กสท.ให้ยุติช่อง **True Vision 6** ช่อง
- ความรับผิดชอบของบริษัทผู้ให้บริการต่อตลาดหลักทรัพย์ และผู้ถือหุ้น

ผลกระทบในอนาคต

- พฤติกรรมการลอกเลียนแบบ
- การกำกับดูแลแพทย์ที่วิส่วนที่ยังเหลืออยู่ ให้สามารถแข่งขันหรือดำเนินธุรกิจได้ต่อไป
- ตัวอย่างการเยียวยาโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้บริโภคสูงสุดเป็นสิ่งสำคัญ

